

MEMO

Aan AB VRD
Van DPG
Datum 24 november 2025
Onderwerp Verkennend onderzoek Inspectie J&V naar GHOR taken

De Inspectie Justitie en Veiligheid (J&V) heeft als toezichthouder een verkennend onderzoek uitgevoerd naar de taakuitvoering van de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR). Het onderzoek is gestart in de tweede helft van 2024 en half november 2025 afgerond na een periode van wederhoor.

Aanleiding voor het onderzoek

De evaluatie van de Wet veiligheidsregio's (Wvr) liet zien dat onvoldoende duidelijk is vastgelegd, welke taken en organisaties nodig zijn voor de opgeschaalde geneeskundige hulpverlening en dat er sprake is van overlap tussen betrokken organisaties. Naar aanleiding hiervan heeft het ministerie van J&V de *Contourennota versterking crisisbeheersing en brandweertzorg* opgesteld. Deze nota schetst de hoofdlijnen van de benodigde vernieuwingen. Inmiddels werkt het ministerie in verschillende tranches aan de aanpassing van de Wvr, waarbij het domein van de GHOR wordt meegenomen in de tweede tranche.

De Inspectie heeft bij alle 25 GHOR-organisaties de stand van zaken, knelpunten en ontwikkelingen geïnterviewd. Ook de drie noordelijke GHOR-bureaus zijn gezamenlijk geïnterviewd en hebben een bijdrage geleverd. Als toetsingskader voor het onderzoek is de Contourennota versterking crisisbeheersing en brandweertzorg gebruikt.

Inleiding

Deze memo geeft een overzicht van de belangrijkste resultaten uit het inspectieverslag van J&V over GHOR-taken. De inspectie ziet positieve ontwikkelingen, maar ook duidelijke kansen, die zijn vertaald naar aanbevelingen. Deze aanbevelingen maken deel uit van de organisatieontwikkelingen van de GHOR.

Doel van deze memo is het bestuur te informeren over het verkennend onderzoek en te attenderen op het naderende wetgevingstraject rondom de Wvr. De voorgenomen wetswijziging biedt een kans om de wettelijke positie, taken en het mandaat van zowel de DPG als de GHOR te verduidelijken en te versterken, met het oog op toekomstbestendige crisiszorg. Belangrijk om te benadrukken is, dat de resultaten in het inspectieverslag sterk toekomstgericht zijn en geen rekening houden met recente ontwikkelingen. De stand van zaken rondom de resultaten en aanbevelingen voor GHOR Drenthe zijn binnen deze memo in cursieve tekst opgenomen.

Resultaten inspectieverslag

Vooruitgang en basis op orde

De Inspectie J&V constateert dat GHOR-organisaties duidelijke stappen hebben gezet in regionale planvorming en aansluiting hebben bij noodzakelijke overlegsgremia op verschillende niveaus. De basis voor een effectieve voorbereiding en inzet bij rampen en crises is hiermee versterkt. Een voorbeeld hiervan is de ontwikkeling van het Zorgrisicoprofiel dat samenhangt met het regionaal risicoprofiel en waarbij sprake is van wederzijdse input. Regionaal is het ketenbewustzijn gegroeid, voornamelijk tussen GHOR en acute zorgaanbieders.

Wel ligt er een kans in de toepassing van het rondmaken van de risicobeheersingscirkel en een doorvertaling van (boven)regionale risico's naar scenario's en benodigde zorgcapaciteiten.

Afspraken met zorgaanbieders

De GHOR maakt convenanten met zorgaanbieders over hun inzet bij rampen en crises. Een knelpunt is dat private zorgaanbieders terughoudend zijn met het delen van informatie en het doen van toezeggingen over capaciteit, waardoor een compleet beeld van de zorgketen ontbreekt. Ook is er geen garantie op levering van kritieke middelen, wat de continuïteit van zorg kan bedreigen.

Er liggen duidelijke kansen op de volgende punten:

- Het versterken van samenwerking en transparantie, inclusief afspraken over capaciteit en leveringszekerheid.
- Convenanten vaker monitoren en actualiseren.
- Meer zorgaanbieders betrekken voor een robuuste samenwerking.

Binnen de drie noordelijke regio's trekt de GHOR de werkgroep Weerbare Zorg in relatie tot geopolitieke dreigingen. Deze werkgroep werkt scenario's uit en bereidt bestuurlijke vraagstukken voor over zorgcapaciteit en middelen, zodat deze als bespreekpunten kunnen dienen binnen het bestuurlijk ROAZ (Regionaal Overleg Acute Zorgketen).

Deelname aan het ROAZ

De DPG is goed vertegenwoordigd binnen het ROAZ, wat bijdraagt aan een sterke informatiepositie van de GHOR-organisatie. Binnen het ROAZ wordt steeds nauwer samengewerkt aan het bevorderen van zorgcontinuïteit. Hoewel de structurele borging hiervan nog in ontwikkeling is, ontstaan steeds meer gezamenlijke initiatieven.

De diversiteit aan sturingslijnen binnen het ROAZ en de huidige inzet van stimuleringsgelden met focus op acute zorg, vragen om verdere afstemming. Tegelijk groeit het besef dat effectieve doorstroming in de keten alleen mogelijk is met de betrokkenheid van zowel acute als niet-acute zorgaanbieders.

Bestuurlijke inbedding

De contourennota benadrukt de DPG als directeur GHOR: een sleutelrol binnen de veiligheidsregio met een coördinerende, bewakende en adviserende taak in het geneeskundig netwerk. Het bestuur van de veiligheidsregio draagt de verantwoordelijkheid voor de GHOR en speelt een cruciale rol bij het beoordelen van risico's en het maken van keuzes over mitigatie. Dit gebeurt bij voorkeur in nauwe samenwerking met de zorgsector, zodat een integrale aanpak ontstaat.

De verkenning laat zien dat er kansen liggen om de informatiepositie van GHOR richting het bestuur verder te versterken. Door scenario's te vertalen naar concrete knelpunten en capaciteitsbehoeften kan het bestuur beter onderbouwde besluiten nemen. Dit biedt niet alleen meer grip op risico's, maar ook de mogelijkheid om zorgcontinuïteit in opgeschaalde situaties hoger op de bestuurlijke agenda te plaatsen.

Bovenregionale en landelijke afstemming

Om de continuïteit van zorg bij grootschalige en langdurige crises te waarborgen, is het noodzakelijk om bovenregionale en landelijke samenwerking te versterken. Hiervoor zijn landelijke kaders nodig op het gebied van taakverdeling GHOR, bovenregionale afstemming taakverdeling GHOR en ROAZ.

Zo is er door de GHOR 3Noord in samenwerking met AZNN een Crisisplan ROAZ/GHOR Noord-Nederland ontwikkeld. Dit is een Beheersplan voor Regionale Zorgcontinuïteit Noord-Nederland.

Afsluiting en aanbevelingen

Met de stijgende zorgkosten, de toenemende schaarste op de arbeidsmarkt in de zorgsector, de geplande bezuinigingen binnen de crisisbeheersing en niet in de laatste plaats de geopolitieke ontwikkelingen groeit de urgentie om gesignaleerde knelpunten op te pakken. De Inspectie J&V heeft hiertoe onderstaande aanbevelingen geformuleerd:

Aan de Minister van Justitie en Veiligheid

- Leg de taakverdeling tussen GHOR en ROAZ wettelijk vast om overlap en onduidelijkheid te voorkomen en de samenwerking te versterken.

GGD GHOR Nederland gaat ervan uit dat de aandachtspunten beschreven in two-pager worden overgenomen. Binnen de two-pager zijn de taken van de GHOR gespecificeerd. Verder is het van belang dat er in de memorie van toelichting nog duidelijker de rol en verantwoordelijkheden worden benadrukt van de algemene keten en de specifieke functionele gezondheidszorgketen.

Aan GGD GHOR Nederland

- Stel een format voor zorgrisicoprofielen (ZRP) beschikbaar waarbij ruimte is voor regionaal maatwerk en waarin landelijke risico's en scenario's worden benoemd die in elk plan moeten terugkomen.
Dit is inmiddels ontwikkeld en vastgesteld binnen de bestuurscommissie GGD GHOR NL.
- Ontwikkel landelijke richtlijnen voor het berekenen en beoordelen van de benodigde zorgcapaciteit bij specifieke scenario's of voor beslissingen over eventueel tijdelijke toegestane kwaliteitsverlaging en verdringingseffecten in de zorg.
- Ontwikkel richtlijnen voor de toepassing van de risicobeheersingscirkel (PDCA-cyclus) zodat GHOR-organisaties structureel leren en (bij)sturen. En stimuleer kennisdeling tussen GHOR-organisaties op landelijk niveau.

Aan de GHOR-organisaties

- Betrek ook niet-acute zorgaanbieders structureel bij de ontwikkeling en beoefening van het ZRP zodat een sluitende zorgketen ontstaat in crisissituaties.
Binnen Drenthe wordt aantoonbaar geïnvesteerd in de mate van voorbereiding op crisis van de niet-acute zorgpartners.
- Zorg voor kwaliteitsborging van het ZRP door deze periodiek te evalueren, bij te stellen en te laten doorwerken in opleiding en oefeningen.
GHOR 3Noord heeft het rondmaken van de PDCA cyclus opgenomen binnen de planvorming van het ZRP Noord Nederland.
- Versterk de informatiepositie richting het bestuur van de veiligheidsregio door scenario's te vertalen naar concrete capaciteitsbehoeften en benoem knelpunten.
Dit item wordt ontwikkeld in 2026 en is onderdeel van het jaarplan GHOR 2026.

Het AB wordt geadviseerd bovenstaande ontwikkelingen en signalen te erkennen en de DPG en GHOR actief te betrekken bij besluitvorming en prioritering rond crisisvoorbereiding en zorgcontinuïteit. Zowel bestuurlijke betrokkenheid, als regionaal-specifieke input richting landelijke sturing, is van groot belang voor een toekomstbestendige, robuuste geneeskundige hulpverlening bij rampen en crises.